

»LANTBRUK 16« – leveransbestämmelser för lantbruksmaskiner m.m.

Utarbetade av MaskinLeverantörerna (ML) och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF).

Dessa allmänna leveransbestämmelser ersätter köplagens bestämmelser i tillämpliga delar och ska tillämpas när parterna skriftligen avtalat därom. Säljarens åtaganden enligt dessa bestämmelser gäller endast gods som ska användas inom Sverige. Bestämmelser som avviker från detta avtal är bindande endast om de skriftligen bekräftas. Till avtalet hör den förklarande broschyren "Det finstilade på vanlig svenska" som ger närmare anvisningar och tolkningshjälp kring villkoren i detta avtal.

Beträffande beställning och avtal avseende anläggning eller inredning som monteras av säljaren gäller de ändringar och tillägg som framgår av härvid fogad bilaga. Till denna bilaga hänvisas i texten här nedan med »(Se bilaga punkt nr)«.

Beställning och avtal

- En beställning är bindande för köparen i och med undertecknandet av beställningssedeln. Beställningen är bindande för säljaren sedan den godkänns av denne och skriftlig bekräftelse härpå tillsänts köparen av behörig företrädare för säljaren eller 14 dagar förlutit efter mottagandet av beställningen. Skulle bekräftelsen avvika från beställningen är köparen inte bunden av beställningen. (Se bilaga punkt 32)

Produktkrav och information

- Godset ska uppfylla de krav som gäller vid tidpunkten för leveransen enligt lagar, författningar, föreskrifter och anvisningar samt de föreskrifter och anvisningar som åberopas i avtalshandlingarna. Godset ska i förekommande fall vara CE-märkt. (se bilaga punkt 34)
- Hänvisas uttryckligen i parternas avtal till uppgifter i kataloger, cirkulär, annonser, bildmaterial och prislistor ska godset överensstamma härmed. Sådana uppgifter ska i annat fall anses vara ungefärliga.
- Säljaren ska senast i samband med leverans tillhandahålla köparen erforderliga drifts-, skydds- och skötselanvisningar på svenska språket, vilka köparen ska ta del av innan godset tas i bruk. Detta gäller även vid köp av begagnat gods om uppgifterna är nödvändiga och finns att tillgå hos säljaren eller tillverkaren. (Se bilaga punkt 35-37).
- Säljaren är berättigad att före leverans och utan föregående underrättelse till köparen företa detaljändringar i konstruktionen i avsikt att förbättra produkten.

Pris och prisändring

- Köparen ska utöver avtalat pris utge ersättning för på leveransdagen gällande mervärdesskatt samt lagstadgade miljöavgifter.
- Överenskommet pris får av säljaren ändras med hänsyn till sådana kostnadsändringar på grund av växelkursförändringar eller myndighetsbeslut som inträffat efter avtalets ingående men före angiven leveransdag endast om detta avtalats särskilt.

Om detta leder till prishöjning som överstiger 5 procent av det avtalade priset och säljaren påfordrar dylikt pristillägg har köparen rätt att häva avtalet. Sådan hävning ska ske inom skälig tid.

Köparen är i ovanstående fall inte berättigad till någon ersättning i anledning av hävandet.

- Kostnader för det beställda godsets eventuella besiktning, registrering, försäkring, skatt samt övriga kostnader för godsets ibruktagande betalas av köparen. Säljaren har rätt att för köparens räkning underteckna vederböriga ansökningar för detta samt ska i förekommande fall informera köparen om att ovan nämnda kostnader kan tillkomma.
- Om köparens inbyggsods utgörs av maskin, ska denna i förekommande fall vara CE-märkt och åtföljas av »försäkringen om överensstämmelse«. (Detta gäller dock inte maskin, som tagits i bruk före 1995-01-01.)

Har värdet av köparens inbyggsods efter väderingstidpunkten förändrats mer än som bör följa vid normalt underhåll och användning av godset, ska det pris som avtalats för inbyggsodset justeras i motsvarande mån. Sådan justering ska ske mot det tidigare testprotokollet om sådant upprättats.

Leveransort och leveranstid

- Om inte annat överenskommit är godset sålt Ex Works enligt vid avtalets ingående gällande Incoterms. Leveranstidpunkt och leveransort ska avtalas. Har särskild leveransdag inte bestämts ska godset levereras inom skälig tid.

Bedömer part att han kommer att bli försenad med avlämnande eller mottagande av godset, ska han utan dröjsmål underrätta motparten om detta. Parten ska därvid ange den tidpunkt då han räknar med att leveransen respektive mottagandet beräknas kunna fullföljas. När så begärs ska även orsaken till förseningen uppges.

- Om säljaren inte avlämnar godset inom avtalad leveranstid eller inom skälig tid enligt punkt 10 första stycket, har köparen, rätt till skadestånd för skada, som är maximerat till sex (6) prisbasbelopp, dock kan skadeståndet maximalt uppgå till 30 % av det avtalade priset för den delen av godset som påverkas av förseningen. Med skadestånd i denna punkt avses ersättning för såväl direkt som indirekt skada.

Köparen har dock inte rätt till skadestånd om säljaren håller köparen skadeslös genom att ställa annat för ändamålet användbart gods till köparens förfogande mot skälig avgift. (Beträffande force majeure se punkt 29.)

- Vid försening enligt punkt 11 har köparen rätt att häva avtalet. Skriftligt meddelande härom ska tillställas säljaren inom skälig tid. Sedan säljaren tillställts sådant meddelande måste denne, för att undvika att avtalet hävs i berörd del, inom två veckor leverera den del av godset som inte har kunnat tas i bruk. Köparen får dock under de åtta första förseningsveckorna häva avtalet endast om förseningen utgör väsentlig olägenhet för honom.

Betalning

- Om inte annat överenskommit ska full likvid erläggas senast i samband med avtalad leverans av godset. (Se bilaga punkt 43)
- Om köparen inte betalar i rätt tid har säljaren rätt till dröjsmålsränta enligt vid avtalets ingående gällande räntelag.

Äganderättsförbehåll och Årtaganderätt

- Det levererade godset förblir säljarens egendom till dess köparen fullgjort samtliga sina förbindelser på grund av avtalet. Säljaren förbehåller sig rätten att återta godset till dess att köparen har fullgjort samtliga sina förpliktelser på grund av avtalet.

Innan äganderätten till godset helt övergått till köparen är denne skyldig att vid utmätning, kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd avseende godset uppvisa avtalet för kronofogdemyndigheten eller på annat sätt upplysa om ägandeförhållandet samt omedelbart underrätta säljaren.

Innan äganderätten till godset helt har övergått till köparen får denne inte utan säljarens skriftliga medgivande föra godset ur landet, överlåta, pantsätta eller upplåta rättigheter i det, bygga om det eller företa väsentliga förändringar av det.

Köparen är vidare skyldig att värda och bruka godset på sådant sätt att säljarens rätt inte äventyras. Detta innefattar bl.a. att köparen ska hålla godset fullt försäkrat.

Reparation får endast utföras av personal som är godkänd av säljaren.

Köparen ska underrätta säljaren om ändringar i adress- och uppehållsort.

Avbetalningsköp

- Vid avbetalningsköp ska ett särskilt upprättat avbetalningskontrakt ingås mellan köpare och aktuellt finansieringsinstitut.

Underlåtenhet att fullfölja köpet

- Om köparen underlåter att ta emot godset på fastställd dag och detta inte beror på omständighet i punkt 29 (Force Majeure), är han skyldig att erlägga varje betalning som om godset hade levererats. Säljaren ska ombesörja lagring av godset på köparens risk och bekostnad.
- Vid underlåtenhet av köparen att fullfölja köpet har säljaren rätt att kräva köpets fullgörande eller som ersättning för skada uppbära högst 15 procent av det avtalade priset.

Ansvar för fel

- Säljaren ska vid köpetillfället utfärda ett skriftligt garantiåtagande för godset. Åtagandet ska samtidigt klargöras för köparen.
- Köparen ska inom skälig tid efter det att han märkt eller borde ha märkt att godset är felaktigt reklamera detta till säljaren. Reklamationen bör göras skriftligen.
- Säljaren ska efter reklamation på egen bekostnad inom skälig tid avhjälpa fel i levererat gods.

Om inget annat överenskommit medför avhjälpan av fel under garantitiden inte att den totala garantitiden ökas.

- Efter samråd med köparen avgör säljaren om reparationen kan utföras där godset är uppställt, om den måste utföras i av säljaren anvisad verkstad eller på annan lämplig plats. Vid reparation där godset är uppställt ska köparen svara för att sådan person som enligt lag krävs vid ensamarbete finns på plats samt – i den mån det finns tillgängligt – utan kostnad ställa till förfogande medhjälpare, reparationslokal, lyftutrustning etc. I samband med avhjälpan av fel ska köparen stå för säljarens eventuella transport- och/eller resekostnader till/från dennes närmaste serviceställe. Dock är köparen inte skyldig att stå för eventuella kostnader för leverantörer till säljaren i samband med avhjälpan av fel. Vid upprepade resor i samma reklamationsärendet står säljaren, från och med andra rese-/transporttillfället, för uppkomna rese-/transportkostnader.
- Kräver felet ringa kunskap och arbetsinsats samt ringa kostnader att avhjälpa eller, om felet är av sådan art att köparen själv kan utföra reparationen och parterna är överens därom, ska säljaren anses ha fullgjort sitt åtagande genom att till köparen avlämna ny eller reparerad ursprunglig/likvärdig del tillsammans med erforderliga reparationsanvisningar. Köparen ska på säljarens begäran omgående återsända den felaktiga delen till lägsta transportkostnad. Omfattas felet av säljarens garanti, sker denna transport på säljarens bekostnad.

- Underlåter säljaren att avhjälpa fel, som han ska svara för, inom skälig tid har köparen rätt att själv efter meddelande till säljaren avhjälpa felet på säljarens bekostnad eller fordra sådant avdrag på köpeskillingen som svarar mot felet.

Är kvarstående fel väsentligt trots upprepade reparationsförsök har köparen rätt att häva köpet såvitt gäller den del av godset som är felaktig. Om den felaktiga delen står i sådant sammanhang med resten av godset att det skulle medföra väsentlig olägenhet för köparen att delvis stå kvar vid köpet, får avtalet hävas i sin helhet.

Köparen har dock inte rätt att häva avtalet under reparationstiden om säljaren ställt annat för ändamålet användbart gods till förfogande.

Ansvarsbegränsningar

- Säljarens ansvar omfattar inte fel som beror på av köparen tillhandahållet material eller föreskriven konstruktion. Part ansvarar endast för av motparten företagen ändring av partens konstruktion, såvida han uttryckligen åtagit sig ett sådant ansvar.

Vidare omfattar säljarens ansvar endast fel som uppstår under normala arbetsförhållanden och vid korrekt användning. Det förutsätts härvid att köparen följer de skötsel- och/eller instruktions- och/eller monteringsanvisningar som säljaren eller hans representant lämnat. Ansvar omfattar inte fel förorsakade av bristfälligt underhåll eller oriktig montering från köparens sida, ändringar utan säljarens medgivande, av köparen oriktig utförda reparationer, normal förslitning eller försämring, eller skador som uppkommer genom brand.

Test eller undersökning som görs på begäran av köparen utförs utan kostnad för köparen om det därvid konstateras fel som ska avhjälpas av säljaren. För det fall sådant fel inte konstateras debiteras köparen samtliga kostnader. Om det funnits skälig anledning att anta att sådant fel förelegat ska kostnaderna fördelas lika mellan parterna.

- För delar i godset såsom däck, batteri, elmotor, slitgods eller tillsatsaggregat, som inte tillverkats av säljaren eller dennes huvudman, gäller respektive underleverantörs tidsmässiga garantiåtagande i den mån denna tid går utöver överenskommen garantitid för godset. Reklamation ska ske på samma sätt som stadgas i punkt 20.
- Utöver vad som förskrivits i punkterna 19-26 har köparen rätt till ersättning för den direkta skada han lidit på grund av fel i godset. Säljarens skadeståndsansvar är dock begränsat till ett belopp motsvarande högst 15 % av det avtalade priset på det felaktiga godset. Säljaren är inte skyldig att på grund av fel i godset utge någon ersättning till köparen för produktionsbortfall, utebliven vinst eller annan indirekt skada.

Begränsningar av säljarens ansvar i punkterna 25-27 gäller dock inte om säljaren gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

- Oavsett vad som stadgas i punkt 27 är köparen berättigad till ersättning för produktionsbortfall och annan indirekt skada än personskada och utebliven vinst om skadorna orsakats av det köpta godset och omfattas av särskild försäkring (se separat villkor).

Force Majeure

- Parterna har inte gentemot varandra rätt att åberopa underlåtenhet att fullgöra avtal om fullgörandet hindras till följd av omständighet utanför partens kontroll. Det kan gälla arbetskonflikt, krig, myndighets beslut, driftstörningar hos parten eller dennes leverantör eller annat av parten inte vållat förhållande, som väsentligt inverkar på avtalets fullgörande och som parten inte kunnat förutse eller vars menliga inverkan han inte rimligen kunnat undvika eller undanröja. Dröjsmål som beror på en leverantör som säljaren anlitat utgör befrielsegrund för säljaren endast om sådan leverantör skulle varit befriad från ansvar enligt denna punkt 29. Part ska utan dröjsmål underrätta den andra parten om att sådan omständighet inträffat.

- Kan avtalet inte fullgöras inom skälig tid till följd av omständighet enligt punkt 29, får vardera parten skriftligen häva avtalet till den del avtalets fullgörande hindrats.

Twist

- Uppkommer twist mellan parterna i anledning av avtalet och/eller dessa leveransbestämmelser ska parterna genom direkta förhandlingar försöka lösa tvisten i fråga. Lyckas inte detta ska tvisten hänslutas till det av LRF och MaskinLeverantörerna, Sektion Lantbruk, gemensamt tillsatta Reklamationsrådet.

Om uppgörelse i uppkommen twist mellan parterna inte kan lösas på så sätt som angivits i första stycket ska tvisten avgöras av allmän domstol enligt svensk lag.

Utän hinder av vad som sägs i första stycket får part dock vid domstol eller exekutiv myndighet väcka talan beträffande klar och förfallen fordran eller återtagande enligt lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare i den mån prövning enligt ovan inte har påkallats.

BILAGA till »LANTBRUK 16«

– leveransbestämmelser för lantbruksmaskiner m.m.

För beställning och avtal avseende anläggning eller inredning som monteras av säljaren gäller följande ändringar och tillägg:

Med godset i huvudavtalet avses i tillämpliga delar även anläggningen enligt bilagan. Med godset i bilagan avses de ingående delar som efter montering utgör anläggningen.

Beställning och avtal

- Med ändring av punkt 1 gäller följande: En beställning är bindande för köparen i och med undertecknandet av beställningsedel. Beställningen är bindande för säljaren sedan den godkänns av denne och skriftlig bekräftelse härpå tillsänts köparen av behörig företrädare för säljaren eller fyra (4) veckor förlutit från beställningsdatum. Skulle bekräftelsen avvika från beställningen är köparen inte bunden av beställningen.
- Om säljaren uttryckligen har påtagit sig att projektera, måttsätta och beräkna förutsättningarna för anläggningens användning har han ett konsultansvar. I annat fall svarar säljaren endast för den sålda anläggningens funktion och beskaffenhet.

Produktkrav, handlingar och mottagande

- Anläggningen ska uppfylla de krav som gäller vid tidpunkten för leveransen enligt lagar, författningar, föreskrifter och anvisningar samt de föreskrifter och anvisningar som åberopas i avtalshandlingarna. Anläggningen ska i förekommande fall vara CE-märkt.
- Köparen svarar för att samtliga tillstånd och handlingar föreligger som är nödvändiga för anläggningens konstruktion eller uppförande. Köparen ska, såvida inte säljaren genom särskild förbindelse uttryckligen påtagit sig undersökningsansvaret härför, ansvara för att markförhållanden, grundvattennivåer och motsvarande inte har någon skadlig inverkan för det levererade godsets montering, hållbarhet och funktion.
- Alla ritningar, programvara och andra tekniska handlingar avseende anläggningen förblir säljarens egendom, även sedan de överlämnats till köparen. De får inte utan säljarens medgivande kopieras, utlämnas eller på annat sätt bringas till tredje mans kännedom utom när så krävs för att tillmötesgå krav från myndighet eller i brådskande fall när utlämnandet sker för att förhindra eller begränsa skada på anläggningen och/eller för köparen. Säljaren är skyldig att lämna sitt godkännande till att sådana handlingar lämnas ut till tredje man för att denne ska avhjälpa fel eller brister i anläggningen som säljaren antingen underlåtit att åtgärda eller som säljaren inte har skyldighet att åtgärda. Köparen får dock överlåta nyttjanderätt till sådana tekniska handlingar till senare förvärvare av anläggningen.
- Köparen ska omgående vid godsets ankomst kontrollera ytteremballaget och omgående anmäla eventuell skada till transportföretaget. Godset ska noggrant omhändertas och förvaras enligt säljarens rekommendationer och får inte packas upp förrän säljarens montör anlänt. Försenas montage eller måste det avbrytas beroende på att köparen inte följt villkoren i anslutning till köpet ska köparen ersätta säljaren härav föranledda kostnader.

Montering

- Montering ska ske senast inom ett år efter leverans av godset.
Köparen svarar för förberedelser för montering såsom demontering och flyttning av befintlig utrustning. Säljaren har vidare rätt att vid behov, i ringa omfattning, i samband med monteringen tillgå såväl köparens arbetskraft som maskiner. Elektrisk installation ska genom köparens försorg anslutas i så god tid att slutmontering och igångkörning av anläggningen inte fördröjs. Säljaren fritas från allt ansvar för sådant montage och det åligger köparen att i god tid själv göra sig underrättad om gällande bestämmelser och följa dem. Köparen ansvarar för fel, som kan uppstå genom inkoppling av elmotor och liknande samt otillräcklig strömtillförsel.
För montaget ska samtliga erforderliga gjutningsarbeten och förstärkningsarbeten vara utförda av köparen i enlighet med arbetsritningarna. De arbeten, exempelvis gjutningsarbeten, som utförs av köparen för att säljaren ska kunna utföra montering ska godkännas av säljaren. Godkänner inte säljaren köparens arbeten ska han anmärka skriftligt om köparen utan ändringsåtgärder ändå påfordrar montering av beställt gods. Köparen svarar för uppkomna merkostnader härför.
- Eventuellt överblivet material efter monteringen är säljarens egendom.

Funktionskontroll

- När monteringen är slutförd ska anläggningen genomgå funktionskontroll. Den ska utföras i enlighet med vad som specificerats i avtalet eller, om bestämmelser däri saknas, i enlighet med normal praxis och allmänt tillämpade standarder för anläggningar av liknande slag.
Funktionskontroll ska genomföras under säljarens ledning och i närvaro av representanter för båda parterna. Säljaren ska föra protokoll över funktionskontrollen. Protokollet ska beskriva hur funktionskontrollen genomförts och dess resultat. Protokollet ska sändas till köparen. Visar funktionskontrollen att anläggningen inte är i avtalat skick, ska säljaren snarast möjligt se till att anläggningen görs avtalsenlig. Därefter ska ny funktionskontroll genomföras.

Övertagande

- Köparen ska anses ha övertagit anläggningen när anläggningen är i det skick som den enligt Avtalet ska vara vid övertagandet. Kvarstående mindre justeringar och kompletteringar som är utan betydelse för anläggningens drift ska dock inte hindra övertagandet.
Före övertagandet har köparen inte rätt att ta anläggningen eller någon del av den i drift. Om köparen tar anläggningen eller någon del av den i drift utan att säljaren samtyckt till det anses köparen därigenom ha övertagit anläggningen. Säljarens skyldighet att genomföra funktionskontroll bortfaller därmed. Om inte annat avtalats övergår risken för anläggningen vid övertagandet.
Leverans anses fullgjord den dag anläggningen övertas.
- Erforderliga drifts-, skydds- och skötselansvisningar och dokument om CE-certifiering ska överlämnas till köparen senast i samband med övertagandet av anläggningen.

Betalning

- Med ändring av punkt 13 gäller följande: Betalning för godset, eller minst 90 % av avtalat pris om detta inkluderar montage, erläggs vid leverans av godset. Resterande betalning sker efter övertagandet. Det levererade godset förblir säljarens egendom tills full betalning skett.